

Miasto Katowice

Raport kredytowy

Tłumaczenie z języka angielskiego patrz strona 11

Ratingi

Długoterminowy międzynarodowy IDR w walucie zagranicznej	A-
Długoterminowy międzynarodowy IDR w walucie krajowej	A-
Długoterminowy krajowy rating	AA+(pol)

Perspektywa ratingów

Długoterminowy międzynarodowy IDR w walucie zagranicznej	Stabilna
Długoterminowy międzynarodowy IDR w walucie krajowej	Stabilna
Długoterminowy krajowy rating	Stabilna

Wybrane dane

Miasto Katowice

	31.12. 2015	31.12. 2014
Dochody operacyjne (mln zł)	1.547,9	1.444,3
Zadłużenie (mln zł)	669,3	674,2
Nadwyżka operacyjna/ Dochody operacyjne (%)	14,99	13,07
Obsługa długu/ Dochody bieżące (%)	2,11	2,06
Dług/ Nadwyżka bieżąca (lata)	3,0	3,7
Nadwyżka operacyjna/ Odsetki zapłacone (razy)	22,50	14,30
Wydatki majątkowe/ Wydatki ogółem (%)	17,70	31,24
Nadwyżka (deficyt) przed obsługą długu/ Dochody ogółem (bez nowego zadłużenia) (%)	2,60	-14,69
Nadwyżka bieżąca/ Wydatki majątkowe (%)	77,86	31,54

Raporty specjalne

Otoczenie prawne samorządów w Polsce (marzec 2014)

Interpretacja wskaźników finansowych w analizach kredytowych jednostek samorządu terytorialnego (luty 2016)

Orzeczenie Trybunału i obietnice wyborcze w zakresie podatku dochodowego mogą uderzyć w JST (listopad 2015)

Analitycy

Dorota Dziedzic
+48 22 338 62 96
dorota.dziedzic@fitchratings.com

Renata Dobrzyńska
+48 22 338 62 82
renata.dobrzynska@fitchratings.com

Najważniejsze czynniki ratingu

Dobra płynność i wskaźniki długu: Potwierdzenie ratingów Miasta Katowice odzwierciedla bardzo dobrą płynność i mocne wskaźniki zadłużenia Miasta oraz oczekiwania Fitch Ratings, że w średnim okresie oba czynniki pozostaną na dobrym poziomie. Ratingi odzwierciedlają zdolność Katowic do finansowania inwestycji w znacznym stopniu ze środków własnych, wynikającą z zadawalającej sytuacji finansowej oraz ze spodziewanych wysokich dotacji unijnych. Ratingi biorą pod uwagę znaczny wzrost wydatków na obsługę długu w średnim okresie oraz to, że wysoki poziom środków pieniężnych oraz konserwatywna polityka zadłużania Miasta ograniczają ryzyko dla jego budżetu.

Stabilna marża operacyjna: Zgodnie z naszym scenariuszem bazowym oczekujemy, że wyniki operacyjne Katowic pozostaną zadawalające. Będzie to wynikało ze wzrostu dochodów z podatków dochodowych i lokalnych, który będzie wspierany przez spodziewany wzrost gospodarki narodowej. Prognozujemy, że w latach 2016-2019 Miasto osiągnie nadwyżki operacyjne w wysokości średnio 200 mln zł rocznie, czyli 11% w relacji do dochodów operacyjnych, gdy wyłączą się dochody o jednorazowym charakterze.

W 2016r. pozytywny wpływ na wyniki operacyjne Miasta będą miały dochody z podatku od czynności cywilno-prawnych, dzięki którym nadwyżka operacyjna może wynieść 225 mln zł i stanowić 13,5% dochodów operacyjnych. Po odliczeniu tych wpływów, nadwyżka może wynieść 185 mln zł, czyli 11% dochodów operacyjnych, co odpowiadałoby średniej marży operacyjnej uzyskanej w latach 2011-2014. Wydatki operacyjne Miasta znajdują się pod presją i bez dochodów jednorazowych tempo ich wzrostu byłoby porównywalne do tempa wzrostu dochodów operacyjnych. W rezultacie, brak możliwości zahamowania tempa wzrostu wydatków operacyjnych może negatywnie wpłynąć na ratingi Katowic.

Inwestycje finansowane ze środków własnych: Zgodnie z naszą prognozą wydatki majątkowe Katowic w latach 2016-2019 mogą wynieść łącznie 1,4 mld zł i stanowić 17%-20% wydatków ogółem. Połowa wydatków majątkowych przeznaczona zostanie na inwestycje w drogi i ponad 20% na transport publiczny. Oczekujemy, że średnio powyżej 50% wydatków majątkowych będzie finansowanych z nadwyżki bieżącej Miasta oraz około 35% z dochodów majątkowych. Pozostała część wydatków majątkowych będzie finansowana z gotówki (2016r.) oraz z nowego długu (począwszy od 2017r.).

Bardzo dobra płynność: Oczekujemy, że płynność Katowic pozostanie bardzo dobra w średnim okresie, co jest pozytywne dla ratingów. Mimo, że Miasto częściowo wykorzysta wysoki stan środków pieniężnych (na koniec 2015r.: 262 mln zł) do finansowania inwestycji, nadal pozostanie on znaczny i wyniesie 200 mln zł na koniec 2019r. Wolne środki Katowic powinny nadal znacznie przewyższać prognozowaną obsługę długu, która wzrośnie do 65 mln zł w 2019r. (2015r.: 33 mln zł) w związku z rozpoczęciem w 2016r. spłaty dwóch kredytów na łączną kwotę 400 mln zł udzielonych przez Europejski Bank Inwestycyjny (EBI).

Rosnący, ale umiarkowany dług: Oczekujemy, że w 2016r. zadłużenie bezpośrednie Katowic może spaść do 650 mln zł, co będzie związane ze spłatą kredytów EBI. Następnie w latach 2018-2019 może ono stopniowo wzrastać do 720 mln zł. Dług nie powinien jednak przekroczyć 45% dochodów bieżących, czyli poziomu zadłużenia wykazywanego w latach 2013-2015.

Czynniki zmiany ratingu

Wyższa marża operacyjna: Ratingi mogą zostać podniesione, jeśli Katowice poprawią wyniki operacyjne i nadwyżka operacyjna będzie trwale wyższa niż 15% dochodów operacyjnych oraz gdy Miasto utrzyma wskaźnik spłaty długu na poziomie poniżej trzech lat.

Słabe wskaźniki zadłużenia: Natomiast istotne pogorszenie się wskaźnika spłaty długu powyżej ośmiu lat, w wyniku trwałego pogorszenia się marży operacyjnej lub znaczny wzrost zadłużenia bezpośredniego powyżej 70% dochodów bieżących może przyczynić się do zmiany perspektywy ratingów na negatywną lub do obniżenia ratingów.

Historia ratingów

Data	Długo-termi- wego IDR w walucie zagraniczej	Długo-termi- wego IDR w walucie krajowej
22.01.16	A-	A-
24.07.15	A-	A-
30.01.15	A-	A-
01.08.14	A-	A-
07.02.14	A-	A-
13.12.13	A-	A-
28.08.13	A-	A-
27.02.13	A-	A-
03.09.12	A-	A-
16.09.11	A-	A-
19.10.10	A-	A-
14.10.09	A-	A-
07.11.08	A-	A-
30.10.07	A-	A-
19.01.07	A-	A-
02.11.06	BBB+	A-
17.11.05	BBB+	A-
17.11.04	BBB+	A-
15.12.03	BBB+	A-
23.12.02	BBB+	A-

Czynniki ratingu

Podsumowanie: Mocne i słabe strony

	Otoczenie prawne	Zadłużenie i płynność	Gospodarka	Finanse	Zarządzanie i administracja
Status	Neutralny	Mocny	Neutralny	Neutralny	Neutralny
Trend	Stabilny	Stabilny	Stabilny	Stabilny	Stabilny

Źródło: Fitch

Mocne strony

- umiarkowane zadłużenie w latach 2016-2019, dobry dostęp do finansowania zewnętrznego
- dobra płynność, która będzie częściowo wykorzystywana do finansowania inwestycji
- zdolność do finansowania inwestycji w dużej mierze ze środków własnych

Słabe strony

- presja na wydatki operacyjne, które rosną w tempie porównywalnym do wzrostu dochodów operacyjnych
- nowa infrastruktura powoduje zwiększone wydatki na jej utrzymanie
- negatywny trend migracyjny łagodzony dzięki polityce socjalnej i inwestycyjnej Miasta mającej na celu poprawę warunków życia mieszkańców

Otoczenie prawne

Otoczenie instytucjonalno-prawne sektora samorządowego w Polsce pozostaje względnie stabilne. Jednostkami samorządu terytorialnego (JST) są gminy, powiaty (miasta na prawach powiatu wykonują zadania zarówno gminy, jak i powiatu) i województwa. Działalność JST jest nadzorowana i weryfikowana przez administrację rządową. Finanse jednostek samorządowych są jawne. JST są zobowiązane do publikowania na swoich stronach internetowych uchwał budżetowych, rocznych i śródrocznych sprawozdań z wykonania budżetu oraz wieloletnich prognoz finansowych. Sprawozdawczość budżetowa dotycząca zrealizowanych dochodów i wydatków jest prowadzona w oparciu o metodę kasową.

Źródła dochodów wszystkich szczebli JST są określone przez prawo, co ogranicza uznaniowość działań strony rządowej. Poza tym istnieje mechanizm wyrównywania poziomu dochodów poszczególnych JST. Postępująca stopniowa decentralizacja zadań nie pozostaje bez wpływu na budżety JST. Środki przyznawane jednostkom samorządowym na realizację nowych zadań powodują zwiększenie budżetów, ale równocześnie przyczyniają się do zmniejszania elastyczności finansowej JST. Otrzymywane środki są często bowiem niewystarczające do realizacji przekazywanych zadań. Co do zasady JST nie mogą uchwalić budżetu z deficytem na poziomie operacyjnym, jednak nie mają ograniczeń dotyczących deficytów na poziomie inwestycyjnym.

Wolne środki JST mogą lokować na rachunkach w bankach z siedzibą na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, w skarbowe papiery wartościowe oraz w obligacje emitowane przez inne JST. Na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetowego w ciągu roku JST mogą zaciągać krótkoterminowy dług, który muszą spłacić najpóźniej do końca roku, w którym został zaciągnięty.

Od 2014r. JST muszą spełnić „indywidualny wskaźnik zadłużenia” obliczany oddzielnie dla każdej z nich. Planowana w budżecie relacja obsługi zadłużenia do dochodów ogółem nie może przekraczać średniej relacji nadwyżki bieżącej powiększonej o dochody ze sprzedaży majątku do dochodów ogółem z ostatnich 3 lat. Regulacje te powinny sprzyjać poprawie

Metodyki

International Local and Regional Governments
Rating Criteria-Outside the United States
(kwiecień 2016)

wyników operacyjnych JST i tym samym zwiększać ich zdolność kredytową.

JST nie mogą ogłosić upadłości. W przypadku problemów finansowych jednostka może wystąpić o przyznanie pożyczki z budżetu państwa. Nie można jednak wykluczyć, że JST nie będą w stanie wywiązywać się terminowo ze swoich zobowiązań finansowych.

Dług i inne długoterminowe zobowiązania

Umiarkowane zadłużenie, równomierna obsługa długu

Zgodnie z naszymi oczekiwaniami, zadłużenie Katowic spadło z 674 mln zł na koniec 2014r. do 669 mln zł na koniec 2015r., czyli odpowiednio z 46% do 43% dochodów bieżących. Prognozujemy, że w 2016r. zadłużenie bezpośrednie Katowic może spaść do 650 mln zł, co będzie związane ze spłatą kredytów EBI i planem Miasta by się nie zadłużać. Następnie, w związku z finansowaniem inwestycji miejskich, może ono stopniowo wzrastać do 720 mln zł w latach 2018-2019. Dług nie powinien jednak przekroczyć 45% dochodów bieżących, czyli poziomu zadłużenia wykazywanego w latach 2013-2015.

Wskaźnik spłaty długu (zadłużenie ogółem do nadwyżki bieżącej) w latach 2016-2019 pozostanie na dobrym poziomie trzech do czterech lat (2015r.: trzy lata), czyli znacznie poniżej średniego ważonego okresu spłaty zadłużenia Katowic wynoszącego około 18 lat. Prognozowana nadwyżka operacyjna powinna być wystarczająca by około trzykrotnie przekroczyć zobowiązania z tytułu obsługi zadłużenia (włączając raty kapitałowe oraz odsetki).

Miasto prowadzi ostrożną politykę zadłużania mającą na celu ograniczanie kosztów i zapewnienie równomiernych spłat rat kapitałowych. Największy udział w zadłużeniu Katowic na koniec 2015r. miały kredyty z EBI (84%), które zapadają do 2035r. oraz z Banku Rozwoju Rady Europy (BRRE; 15%), które zapadają do 2030r. Spłata większości kredytów z EBI (w wysokości 400 mln zł) rozpocznie się w 2016r. W rezultacie obsługa zadłużenia wzrośnie do 65 mln zł w 2019r. (2015r.: 33 mln zł), ale nadal nie stanowi to dużego obciążenia dla budżetu Miasta, gdyż nie przekracza 30% nadwyżki operacyjnej (2015r.: 14%). W celu sfinansowania programu inwestycyjnego w latach 2016-2019 Katowice zamierzają zaciągnąć długoterminową pożyczkę od międzynarodowej instytucji finansowej z korzystnym harmonogramem spłat, co utrzymałoby niską presję na obsługę zadłużenia.

Na koniec 2015r. około 16% zadłużenia Katowic było denominowane w euro, jednakże udział kredytów w walucie obcej sukcesywnie spada (2010r.: 32%). Całe zadłużenie jest oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, co naraża Miasto na ryzyko stopy procentowej. Ostrożne podejście do budżetowania oraz wysoki stan wolnych środków częściowo kompensują to ryzyko.

Płynność wciąż bardzo dobra

Oczekujemy, że płynność Katowic pozostanie bardzo dobra w średnim okresie, co jest pozytywne dla ratingów. Mimo, że Miasto częściowo wykorzysta wysoki stan środków pieniężnych (na koniec 2015r.: 262 mln zł) do finansowania inwestycji, nadal pozostanie on znaczny i wyniesie 200 mln zł na koniec 2019r. Wolne środki Katowic powinny nadal znacznie przewyższać prognozowaną obsługę długu.

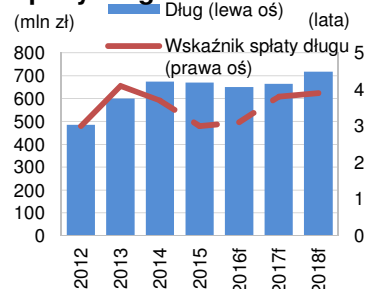
Saldo na rachunkach bankowych Katowic w okresie styczeń-maj 2016r. wynosiło średnio 331 mln zł w porównaniu z 250 mln zł w analogicznym okresie 2015r. W przypadku niedoboru gotówki w trakcie roku, Miasto mogłoby wykorzystywać kredyt w rachunku bieżącym o limicie 50 mln zł, co jednak nie było konieczne do tej pory.

Niskie ryzyko z tytułu zobowiązań pośrednich

Na koniec 2015r. zadłużenie spółek miejskich było niskie i wyniosło 181 mln zł (2014r.: 182 mln zł). W latach 2016-2018 powinno ono pozostać na porównywalnie niskim poziomie. Spółki o najwyższym zadłużeniu na koniec 2015r. (porównaj Tablica 3), czyli Katowicka Infrastruktura

Tablica 1

Zadłużenie i wskaźnik spłaty długu

Źródło: Budżet Miasta i prognoza Fitch (f)

Tablica 2

Struktura zadłużenia na koniec 2015r.

	(mln zł)	(%)
Kredyty EBI	564.9	84
Kredyt BRRE	100.3	15
Pożyczki preferencyjne	4.1	1
Razem	669.3	100

Źródło: obliczenia Fitch na podstawie budżetów Miasta

Wodociągowo-Kanalizacyjna i Katowickie Towarzystwo Budownictwa Społecznego, są w stanie spłacać dług ze środków własnych, ograniczając tym ryzyko dla budżetu Katowic.

Plany inwestycyjne Przedsiębiorstwa Komunikacji Miejskiej Katowice przewidują zakup 100 autobusów do końca 2018r. Wartość inwestycji netto szacowana jest na 113 mln zł, z tego 96 mln zł będzie pochodzić z dotacji unijnych, a do 15 mln zł z długu. Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej planuje rozbudowę Zakładu Odzysku i Unieszkodliwiania Odpadów w latach 2016-2017. Wartość inwestycji wynosi 42 mln, na jej sfinansowanie spółka zaciągnie dług do 19 mln zł. Zakładamy, że pozostałe spółki mogą w przyszłości zwiększyć zadłużenie, gdy znane będą ich nowe programy inwestycyjne.

Tablica 3

Wybrane dane dla spółek miejskich

Na dzień 31.12.2015 (mln zł)	Udział Miasta (%)	Kapitał	Aktywa	Wynik netto	Zadłużenie długoterminowe		
					2014	2015	2016p
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Katowicach	100	80	116	3	2,6	4,0	19,2
Katowicka Infrastruktura Wodociągowo-Kanalizacyjna Sp. z o.o. w Katowicach	100	491	750	7	80,0	80,0	80,0
Katowickie Wodociągi S.A. w Katowicach	100	166	278	5	0,1	0,1	0,0
Katowickie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Katowicach	99,98	215	372	8	99,0	96,0	91,8
Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej Katowice Sp. z o.o. w Katowicach	87,59	59	112	3	0,0	0,0	7,9
Szpital Murcki Sp. z o.o. w Katowicach	100	13	19	-3	0,0	0,0	0,0
GKS GieKSa Katowice S.A. w Katowicach	75,83	3	5	-7	0,3	0,5	0,0
Razem					182,0	180,7	198,9

p - prognoza

Źródło: Miasto Katowice

Gospodarka

Liczące 301.834 mieszkańców Katowice (stan na koniec 2014r.) są jednym z największych i bogatszych miast w Polsce. Miasto stanowi centrum gospodarcze, oświatowe i kulturalne województwa śląskiego. Przyciąga ono inwestorów swoim dogodnym położeniem i dobrze rozwiniętą infrastrukturą transportową (drogową, kolejową i lotniczą). W 2013r. produkt regionalny brutto na mieszkańca w podregionie katowickim stanowił 138% średniej krajowej, co przełożyło się na wysokie dochody podatkowe Miasta. Stopa bezrobocia w Katowicach, która na koniec maja 2016r. wynosiła 3,4%, należy do najniższych spośród polskich miast i jest znacznie niższa od średniej krajowej (9,1%).

Sektor usług w Katowicach jest dobrze rozwinięty. W 2013r. wygenerował on 67,8% wartości dodanej brutto i w 2014r. zatrudniał 77% ogółu pracujących w Mieście (Polska: odpowiednio 63,4% i 52%). W Mieście dynamicznie rozwijają się firmy z sektora IT, SSC (centra usług wspólnych), BPO (outsourcing usług biznesowych) oraz R&D (centra badawczo-rozwojowe), gdyż w Katowicach jest wysoko wykwalifikowana kadra przygotowana do pracy w tych sektorach. Wynika to ze ścisłej współpracy Miasta z uczelniami i z przedsiębiorcami. Wymienione wyżej sektory zatrudniają około 12.000 pracowników, czyli 8% wszystkich zatrudnionych w tych sektorach w Polsce. Daje to Katowicom piąte miejsce w Polsce.

Przemysł i budownictwo nadal odgrywają ważną rolę w gospodarce lokalnej. Do najważniejszych gałęzi przemysłu należą sektor chemiczny, energetyczny i górniczy. Ten ostatni jest reprezentowany przez Katowicki Holding Węglowy S.A., spółkę należącą do skarbu państwa, będącą jednym z największych pracodawców i podatników w Mieście. Zdaniem Władz Katowic, rządowy program restrukturyzacji górnictwa (znajdującego się w trudnej sytuacji), w tym program odejść, nie ma znaczącego wpływu na rynek pracy i na sytuację budżetową Miasta.

Pod względem demograficznym sytuacja w Katowicach nie odbiega od tendencji krajowych. Od 2010r. liczba ludności zmniejszyła się o 2,2%, co przy założeniu utrzymania się ujemnych sald migracji, jak i przyrostu naturalnego w długim okresie, oznacza, że do 2020r. liczba ludności może spaść o około 4%, czyli do 287.000. Udział osób w wieku emerytalnym w Mieście jest wyższy od średniej krajowej: 23% na koniec 2014r., w porównaniu z 19% dla Polski. Mimo że sytuacja demograficzna nie zmienia się zasadniczo w średnim okresie, Miasto podejmuje starania, aby liczba ludności Katowic pozostała wyższa niż 300.000 (zobacz *Zarządzanie i administracja*). Należy również spodziewać się rosnących wydatków Miasta na opiekę dla osób starszych.

Finanse

Zadawalające wyniki budżetowe

Zgodnie z naszym scenariuszem bazowym oczekujemy, że wyniki operacyjne Katowic pozostaną zadawalające. Będzie to wynikało ze wzrostu dochodów z podatków dochodowych i lokalnych, który będzie wspierany przez spodziewany wzrost gospodarki narodowej. Prognozujemy, że w latach 2016-2019 Miasto osiągnie nadwyżki operacyjne w wysokości średnio 200 mln zł rocznie, czyli 11% w relacji do dochodów operacyjnych, gdy wyłączy się dochody o jednorazowym charakterze.

W 2016r. pozytywny wpływ na wyniki operacyjne Miasta będą miały dochody z podatku od czynności cywilno-prawnych, dzięki którym nadwyżka operacyjna może wynieść 225 mln zł i stanowić 13,5% dochodów operacyjnych Katowic. Po odliczeniu tych jednorazowych wpływów, nadwyżka może wynieść 185 mln zł, czyli 11% dochodów operacyjnych (2015r. bez dochodów jednorazowych: odpowiednio 182 mln zł lub 12,2%), co odpowiadałoby średniej marży operacyjnej uzyskanej w latach 2011-2014.

Katowice, podobnie jak wszystkie gminy w Polsce uruchomiły w kwietniu 2016r. rządowy program „Rodzina 500+”. Przepływy środków z budżetu państwa, powiększający dochody i wydatki operacyjne o około 70 mln zł w 2016r. będzie neutralny dla nadwyżki operacyjnej Miasta. Niemniej jednak porównywalność wskaźników takich jak marża operacyjna i bieżąca oraz relacja długu do dochodów bieżących między 2015r. i 2016r. będzie ograniczona.

Prognozujemy nieznaczny deficyt budżetowy w 2016r., natomiast od 2017r. deficyt może się zwiększyć do około 3% dochodów ogółem. Będzie to rezultatem inwestycji finansowanych dotacjami unijnymi w budżecie unijnym 2014-2020. Deficyt ten finansowany będzie z gotówki (2016r.) oraz z nowego długu (począwszy od 2017r.).

Umiarkowany wzrost dochodów operacyjnych

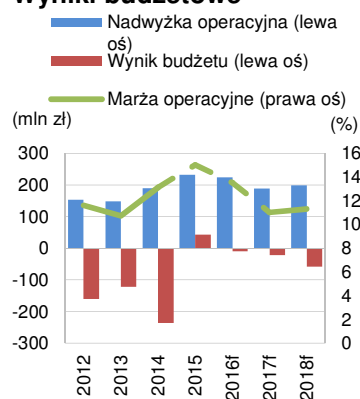
Prognozujemy, że w latach 2016-2019 dochody operacyjne Miasta będą rosły średnio o 3% rocznie. Elastyczność Katowic w zakresie zwiększania dochodów operacyjnych jest duża, gdyż Miasto nie korzystało w ostatnich latach z możliwości podwyższania podatków i opłat lokalnych do maksymalnie dopuszczalnych limitów. Gospodarka lokalna jest bogata i zdywersyfikowana, a jej dalszy rozwój powinien być wspierany dzięki rosnącej gospodarce narodowej z prognozowanym wzrostem PKB o około 3% rocznie.

Duża baza podatkowa Katowic rozwija się dalej wraz z oddawaniem do użytku nowych prywatnych budynków biurowych, mieszkań i centrów handlowych. Prognozujemy, że dochody z podatków dochodowych, z podatkiem od osób fizycznych stanowiącym 29% dochodów operacyjnych Miasta, będą rosły o około 5% rocznie. Drugie najważniejsze źródło dochodów podatkowych, czyli podatek od nieruchomości (15% dochodów operacyjnych), może rosnąć o 4% rocznie. Dodatkowo, w 2016r. Miasto otrzyma jednorazowe dochody z tytułu podatku od czynności cywilnoprawnych w wysokości około 50 mln zł.

Otrzymane transfery z budżetu państwa, stanowiące około 28% dochodów operacyjnych Miasta w latach 2018-2019 będą rosły średnio o około 2% rocznie. W latach 2016-2017

Tablica 4

Wyniki budżetowe

Źródło: Budżet Miasta i prognozy Fitch (f)

Tablica 5

Dochody operacyjne

(mln zł)	2014	2015	2016b
Podatki	724	773	779
- PIT	421	452	464
- CIT	54	55	58
- od nieruchomości	214	220	214
- inne	35	46	43
Transfery bieżące	412	412	419
Pozostałe	308	363	291
Razem	1.444	1.548	1.488

b – budżet Miasta ze stycznia 2016r.; nie zawiera 70 mln zł z tytułu „Rodzina 500+” oraz dochodów jednorazowych
Źródło: obliczenia Fitch na podstawie budżetów Miasta

natomiast tempo ich wzrostu będzie większe, związane z dotacjami na sfinansowanie programu „Rodzina 500+”.

W 2015r. dochody operacyjne Katowic wzrosły znacznie o 7,2% do 1,5 mld zł dzięki wzrostowi dochodów podatkowych i transferów otrzymanych oraz dochodów jednorazowych z tytułu podatku VAT w wysokości 50 mln zł.

Wydatki operacyjne pod presją

Podobnie jak w innych polskich miastach, budżet Katowic narażony jest na silną presję na wydatki operacyjne wynikającą z niedoboru finansowania zadań przeniesionych na jednostki samorządu terytorialnego przez administrację państwową. Dodatkowym czynnikiem wywierającym presję na budżet jest sztywna struktura wydatków operacyjnych, z najwyższymi wydatkami na oświatę i opiekę społeczną, jak również wydatki na utrzymanie infrastruktury po zakończeniu inwestycji. Aby przeciwdziałać tej presji, Władze Miasta starają się racjonalizować wydatki tym bardziej, że bez dochodów jednorazowych tempo ich wzrostu byłoby porównywalne do tempa wzrostu dochodów operacyjnych. W rezultacie, brak możliwości zahamowania tempa wzrostu wydatków operacyjnych może negatywnie wpłynąć na ratingi.

Tak jak w przypadku innych polskich miast, wydatki na oświatę będą miały największy udział w wydatkach Miasta w średnim okresie (zobacz Tablica 6). Spodziewamy się, że udział Katowic w finansowaniu oświaty powyżej subwencji oświatowej i innych dotacji utrzyma się na poziomie około 35% wydatków ogółem (2012r.: 39%).

Miasto finansuje usługi transportowe świadczone przez Komunikacyjny Związek Komunalny GOP na rzecz mieszkańców Katowic. Spodziewamy się, że wydatki na transport publiczny będą dalej rosły i staną się trzecim co do wielkości (po edukacji i opiece społecznej) wydatkiem Miasta w średnim okresie. W 2016r. Katowice planują wydać na transport publiczny 95 mln zł, po 92 mln zł wydanych w 2015r. i 85 mln zł w 2014r. Wydatki te nie są kompensowane dochodami z biletów, które KZK GOP inkasuje bezpośrednio, co odróżnia Katowice od innych polskich miast ocenianych przez nas.

Dochody i wydatki majątkowe – finansowanie inwestycji ze środków własnych

Zgodnie z naszą prognozą wydatki majątkowe Katowic w latach 2016-2019 mogą wynieść łącznie 1,4 mld zł i stanowić średnio 17%-20% wydatków ogółem. Połowa wydatków majątkowych przeznaczona zostanie na inwestycje w drogi i ponad 20% na transport publiczny. Pozostałe wydatki majątkowe będą przeznaczone na sport, kulturę i termomodernizację. Oczekujemy, że średnio powyżej 50% wydatków majątkowych będzie finansowanych z nadwyżki bieżącej Miasta oraz około 35% z dochodów majątkowych. Pozostała część wydatków majątkowych będzie finansowana z gotówki (2016r.) oraz z nowego długu (począwszy od 2017r.).

W 2015r. wydatki majątkowe wyniosły 290 mln zł i stanowiły 18% wydatków ogółem. Poziom wydatków wynikał z zakończenia głównych inwestycji infrastrukturalnych.

Zarządzanie i administracja

W listopadzie 2014r. prezydentem Katowic został dr Marcin Krupa, który w poprzedniej kadencji pełnił funkcję wiceprezydenta Miasta. W 28-osobowej radzie miasta ugrupowanie prezydenta (Forum Samorządowe i Marcin Krupa) posiada 12 mandatów, co wraz z głosami nieformalnego koalicjanta, jakim jest Prawo i Sprawiedliwość, daje mu 18 głosów i przewagę w radzie Katowic. Osiem głosów w radzie Miasta ma będąca w opozycji do prezydenta Platforma Obywatelska.

Tablica 6

Struktura wydatków operacyjnych

(mln zł)	2014	2015	2016 ^b
Oświata	481	490	496
Pomoc społeczna	188	189	195
Gospodarka mieszkaniowa	131	122	135
Transport	119	122	126
Administracja publiczna	110	110	118
Gospodarka komunalna ^a	106	108	111
Kultura	55	59	54
Pozostałe	66	126	188
Razem	1.256	1.326	1.423

b – budżet Miasta ze stycznia 2016r.; nie zawiera 70 mln zł z tytułu „Rodzina 500+”
Źródło: obliczenia Fitch na podstawie budżetów Miasta

Nowe Władze Miasta zamierzają skoncentrować się na czterech priorytetach strategicznych:

1. Poprawa standardu życia, co oznacza działania na rzecz rewitalizacji zasobów mieszkaniowych i rozwoju mieszkalnictwa, zwiększenia różnorodności usług publicznych i oferty kulturalnej;
2. Wzmocnienie obszaru metropolitalnego, polegające na stworzeniu jednolitej infrastruktury w obrębie obszaru metropolitalnego, promocji silnego centrum biznesowego wraz z promocją wydarzeń sportowych i kulturalnych oraz ze wspieraniem badań i edukacji;
3. Przyciągnięcie nowych i zwiększenie udziału technicznie zaawansowanych usług i branż w gospodarce lokalnej przez zapewnienie wsparcia dla miejscowych przedsiębiorców; rozwój strategii, stawiającej za cel przyciągnięcie nowych inwestorów z branży IT, BPO, SSC oraz zwiększenie oferty szkół wyższych dla młodych ludzi, itp.;
4. Stworzenie inteligentnego i pro-ekologicznego systemu transportowego, obejmującego zintegrowaną multimodalną sieć transportową wraz z nowoczesnymi węzłami przesiadkowymi.

Działania Miasta mogą skutkować zwiększeniem wydatków operacyjnych i majątkowych w średnim okresie, ale mogą również prowadzić do rozwoju bazy podatkowej i przeciwdziałać negatywnemu trendowi demograficznemu.

Spodziewamy się, że do końca 2016r. wejdzie w życie ustawa umożliwiająca utworzenie związku metropolitalnego w województwie śląskim wokół Katowic. Wtedy od 2017r. Katowice wraz z sąsiednimi gminami będą miały rok na utworzenie metropolii. Głównym celem metropolii jest wspólny transport publiczny, jak również wspólne inwestycje. Obecnie za wcześnie jest na to by oszacować implikacje finansowe dla budżetu Katowic.

Załącznik A

Miasto Katowice

(mln zł)	2011	2012	2013	2014	2015
Podatki	673,7	665,1	693,8	724,2	772,9
Transfery otrzymane (dotacje i subwencje)	362,3	382,9	401,9	411,9	412,4
Oplaty i pozostałe dochody operacyjne	248,4	263,2	280,5	308,2	362,6
Dochody operacyjne	1.284,4	1.311,2	1.376,2	1.444,3	1.547,9
Wydatki operacyjne	-1.099,3	-1.158,9	-1.229,0	-1.255,5	-1.315,9
Nadwyżka operacyjna	185,1	152,3	147,2	188,8	232,0
Dochody finansowe	21,6	23,1	13,2	8,6	4,1
Odsetki zapłacone	-11,0	-15,1	-12,8	-13,2	-10,3
Nadwyżka bieżąca	195,7	160,3	147,6	184,2	225,8
Dochody majątkowe	54,4	57,6	175,7	162,5	107,4
Wydatki majątkowe	-294,1	-378,5	-445,5	-584,0	-290,0
Bilans majątkowy	-239,7	-320,9	-269,8	-421,5	-182,6
Nadwyżka (Deficyt) przed obsługą zadłużenia	-44,0	-160,6	-122,2	-237,3	43,2
Nowe zadłużenie	76,5	128,0	128,1	87,3	17,6
Splata zadłużenia	-7,0	-12,4	-14,6	-16,7	-22,4
Zmiana zadłużenia netto	69,5	115,6	113,5	70,6	-4,8
Wynik budżetu ogółem	25,5	-45,0	-8,7	-166,7	38,4
ZADŁUŻENIE					
Krótkoterminowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Długoterminowe	375,9	484,8	600,2	674,2	669,3
Zadłużenie bezpośrednie	375,9	484,8	600,2	674,2	669,3
+ Inne zobowiązania dłużne	0,0	0,0	-	-	-
Zadłużenie ogółem	375,9	484,8	600,2	674,2	669,3
- Wolne środki	440,6	395,8	390,1	223,5	261,9
Zadłużeniem ogółem netto	-64,7	89,0	210,1	450,7	407,4
+ Udzielone poręczenia	5,8	9,4	5,1	4,6	4,3
+ Zadłużenie spółek komunalnych oraz SPZOZ-ów (bez poręczeń)	110,4	185,3	179,0	177,4	176,4
Ogółem zadłużenie i zobowiązania pośrednie netto	51,5	283,7	394,2	632,7	588,1
Memo					
udział zadłużenia w walutach obcych (%)	25,9	26,0	20,0	17,1	15,6
udział emisji w zadłużeniu ogółem (%)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
udział zadłużenia o oprocentowaniu stałym (%)	7,2	3,9	2,1	1,0	0,0

Źródło: Obliczenia Fitch na podstawie budżetów Miasta

Załącznik B

Miasto Katowice

	2011	2012	2013	2014	2015
Wskaźniki budżetowe					
Nadwyżka operacyjna/ Dochody operacyjne (%)	14,41	11,62	10,70	13,07	14,99
Nadwyżka bieżąca/ Dochody bieżące ^a (%)	14,98	12,01	10,62	12,68	14,55
Nadwyżka (deficyt) przed obsługą zadłużenia/ Dochody ogółem ^b (%)	-3,23	-11,54	-7,81	-14,69	2,60
Wynik budżetu ogółem/ Dochody ogółem (%)	1,87	-3,23	-0,56	-10,32	2,31
Wzrost dochodów operacyjnych (% zmiana w ciągu roku)	b.d.	2,09	4,96	4,95	7,17
Wzrost wydatków operacyjnych (% zmiana w ciągu roku)	b.d.	5,42	6,05	2,16	4,81
Wzrost nadwyżki bieżącej (% zmiana w ciągu roku)	b.d.	-18,09	-7,92	24,80	22,58
Wskaźniki zadłużenia					
Wzrost zadłużenia bezpośredniego (% zmiana w ciągu roku)	b.d.	28,97	23,80	12,33	-0,73
Odsetki zapłacone/ Dochody operacyjne (%)	0,86	1,15	0,93	0,91	0,67
Nadwyżka operacyjna/ Odsetki zapłacone (wielokrotność)	16,80	10,10	11,50	14,30	22,50
Obsługa zadłużenia bezpośredniego/ Dochody bieżące (%)	1,38	2,06	1,97	2,06	2,11
Obsługa zadłużenia bezpośredniego/ Nadwyżka operacyjna (%)	9,72	18,06	18,61	15,84	14,09
Zadłużenie bezpośrednie/ Dochody bieżące (%)	28,78	36,33	43,20	46,40	43,13
Zadłużenie ogółem/ Dochody bieżące (%)	28,78	36,33	43,20	46,40	43,13
Zadłużenie bezpośrednie/ Nadwyżka bieżąca (lata)	1,9	3,0	4,1	3,7	3,0
Ogółem zadłużenie i zobowiązania pośrednie netto/ Dochody bieżące (%)	3,94	21,26	28,37	43,55	37,89
Zadłużenie ogółem/ Nadwyżka bieżąca (lata)	1,9	3,0	4,1	3,7	3,0
Zadłużenie bezpośrednie/ PKB (%)	2,18	2,76	-	-	-
Zadłużenia bezpośrednie na mieszkańca (zł)	1.216	1.579	2.021	2.270	2.316
Wskaźniki dochodów					
Dochody operacyjne/ Planowane dochody operacyjne (%)	104,29	100,64	101,60	104,61	108,27
Dochody podatkowe/ Dochody operacyjne (%)	52,45	50,72	50,41	50,14	49,93
Podatki lokalne/ Dochody podatkowe ogółem	33,69	34,55	35,83	34,31	34,45
Otrzymane transfery bieżące/ Dochody operacyjne (%)	28,21	29,20	29,20	28,52	26,64
Dochody operacyjne/ Dochody ogółem (%)	94,41	94,20	87,93	89,41	93,28
Dochody na mieszkańca (zł)	4.403	4.534	5.270	5.439	5.742
Wskaźniki wydatków					
Wydatki operacyjne/ Planowane wydatki operacyjne (%)	95,55	96,03	97,45	98,12	97,00
Wydatki na wynagrodzenia/ Wydatki operacyjne (%)	44,25	44,51	43,09	43,36	43,01
Transfery bieżące/ Wydatki operacyjne (%)	9,87	10,18	9,36	10,08	10,56
Wydatki majątkowe/ Planowane wydatki majątkowe (%)	43,33	44,82	55,90	101,88	82,79
Wydatki majątkowe/ Wydatki ogółem (%)	20,84	24,19	26,18	31,24	17,70
Wydatki majątkowe/ Lokalny PKB (%)	1,71	2,16	-	-	-
Wydatki na mieszkańca (zł)	4.568	5.097	5.730	6.294	5.670
Finansowanie wydatków majątkowych					
Nadwyżka bieżąca/ Wydatki majątkowe (%)	66,54	42,35	33,13	31,54	77,86
Dochody majątkowe/ Wydatki majątkowe (%)	18,50	15,22	39,44	27,83	37,03
Zmiana zadłużenia netto/ Wydatki majątkowe (%)	23,63	30,54	25,48	12,09	-1,66

b.d. - brak danych

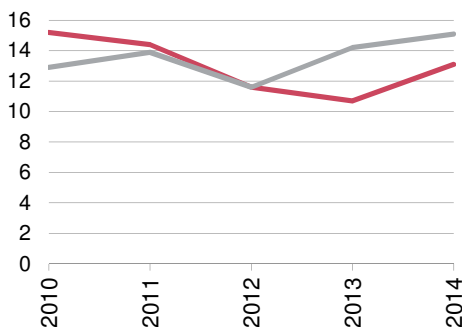
^a wraz z dochodami finansowymi^b bez nowego zadłużenia

Źródło: Obliczenia Fitch na podstawie budżetów Miasta

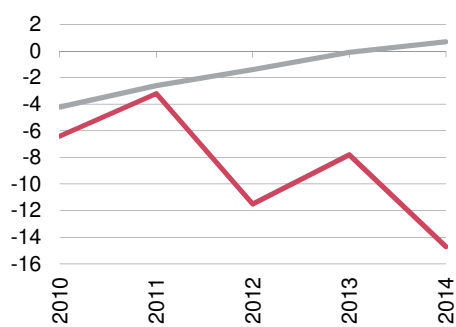
Załącznik C
Miasto Katowice

Grupa porównawcza

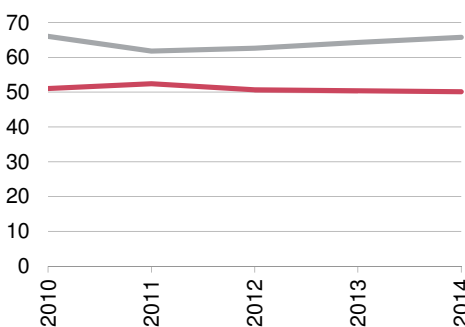
Nadwyżka operacyjna
% dochodów operacyjnych

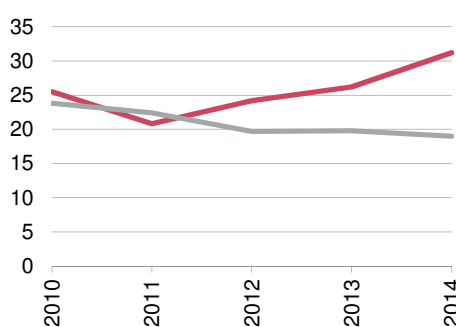
Nadwyżka (deficyt)
% dochodów ogółem

Podatki
% dochodów operacyjnych

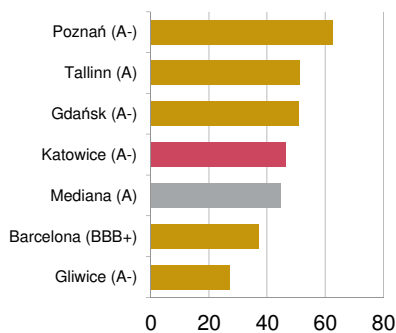
Wydatki majątkowe
% wydatków ogółem

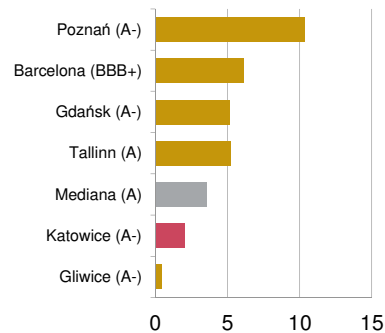
— Miasto Katowice

— Mediana dla JST o ratingu A-

Zadłużenie
do dochodów bieżących (%) 2014

Obsługa zadłużenia
do dochodów bieżących (%) 2014

Tłumaczenie z oryginału opublikowanego dnia 9 sierpnia 2016r. w języku angielskim.

Wersja angielska jest wiążąca.

Powyższe ratingi zostały nadane na zlecenie emitenta i w związku z tym Fitch otrzymał wynagrodzenie za ich nadanie.

WSZYSTKIE RATINGI FITCH PODLEGAJĄ PEWNYM OGRANICZENIOM ORAZ WYŁĄCZENIOM ODPOWIEDZIALNOŚCI. PROSIMY O ZAPOZNANIE SIĘ Z TYMI OGRANICZENIAMI I WYŁĄCZENIAMI ODPOWIEDZIALNOŚCI NA STRONIE FITCH: [HTTPS://FITCHRATINGS.COM/UNDERSTANDINGCREDITRATINGS](https://fitchratings.com/understandingcreditratings). PONADTO, NA STRONIE AGENCJI „WWW.FITCHRATINGS.COM” ZNAJDUJĄ SIĘ PUBLICZNIE DOSTĘPNE DEFINICJE RATINGÓW ORAZ ZASADY ICH STOSOWANIA. OPUBLIKOWANE TAM RATINGI, KRYTERIA ORAZ METODYKI SĄ W KAŻDEJ CHWILI DOSTĘPNE. NA STRONIE AGENCJI W SEKCJI „CODE OF CONDUCT” ZNAJDUJĄ SIĘ DOKUMENTY: CODE OF CONDUCT, CONFIDENTIALITY, CONFLICTS OF INTEREST, AFFILIATE FIREWALL, COMPLIANCE, A TAKŻE INNE ODPOWIEDNIE DOKUMENTY DOTYCZĄCE POLITYK I PROCEDUR STOSOWANYCH PRZEZ FITCH. FITCH MOĞŁ RÓWNIŻ ZREALIZOWAĆ INNA, DOZWOLONĄ POD OBECNYMI REGULACJAMI, USŁUGĘ TEMU OCENIANEMU EMITENTOWI LUB POWIĄZANYM Z NIM PODMIOTOM TRZECIM. DALSZE INFORMACJE DOTYCZĄCE TEJ USŁUGI RATINGOWEJ, DLA KTÓREJ ANALITYK WIODĄCY JEST UMIEJSCOWIONY W PODMIOCIE ZAREJESTROWANYM W UE, MOŻNA ZNALEZĆ NA STRONIE EMITENTA NA STRONIE INTERNETOWEJ FITCH.

Copyright © 2016 Fitch, Inc., Fitch Ratings Ltd. i jego podmioty zależne. 33 Whitehall Street, NY, NY 10004.

Telefon: 1-800-753-4824, (212) 908-0500. Fax: (212) 480-4435. Kopiowanie lub wykorzystywanie w całości lub w części bez zgody jest zabronione. Wszelkie prawa zastrzeżone.

W procesie nadawania i utrzymywania ratingów, jak również tworzeniu innych raportów (łącznie z informacjami o prognozach), Fitch bazuje na faktycznych informacjach otrzymanych od emitentów i underwriterów i innych źródeł, które według Fitch są wiarygodne. Fitch przeprowadza rozsądne badanie faktycznych informacji, na których bazuje, zgodnie ze swoją metodyką oraz otrzymuje rozsądne potwierdzenie tych informacji w niezależnych źródłach, w miarę dostępności tych źródeł dla danego papieru wartościowego lub w danej jurysdykcji. Sposób weryfikacji faktów przez Fitch i zakres otrzymanej weryfikacji od stron trzecich będzie się różnić w zależności od charakteru danego papieru wartościowego i jego emitenta, wymogów i zwyczajów w jurysdykcji, w ramach której oceniany papier jest oferowany sprzedawany i/lub jest zlokalizowany emitent, dostępności i charakteru odpowiednich informacji publicznych, dostępu do Zarządu emitenta i jego doradców, dostępności do istniejących wcześniej informacji stron trzecich takich jak: raporty audytorów, zatwierdzone listy z procedurami, oceny, raporty aktuarialne, raporty inżynierskie, opinie prawne oraz innych raportów sporządzonych przez strony trzecie, dostępności niezależnych i kompetentnych źródeł weryfikujących w związku z konkretnym papierem wartościowym lub w danej jurysdykcji z której pochodzi emitent oraz szeregu innych czynników. Podmioty/osoby wykorzystujące ratingi Fitch powinni zrozumieć, że ani dokładniejsza weryfikacja faktów, ani jakakolwiek weryfikacja przez strony trzecie nie gwarantuje, że wszystkie informacje, na których bazuje Fitch w procesie nadania ratingu będą dokładne i kompletne. Ostatecznie, to emitent i jego doradcy są odpowiedzialni za dokładność informacji, które przekazują Fitch oraz rynki w dokumentach oferujących i innych raportach. W procesie nadawania ratingów Fitch musi polegać na pracy ekspertów, takich jak: niezależni audytorzy jeśli chodzi o sprawozdania finansowe oraz prawnicy w zakresie kwestii prawnych i podatkowych. Ponadto, ratingi oraz prognozy dotyczące informacji finansowych oraz innych informacji z natury rzeczy dotyczą zdarzeń przyszłości i bazują na założeniach i oczekiwaniach dotyczących zdarzeń w przyszłości, które z natury rzeczy nie mogą zostać zweryfikowane jako fakty. W efekcie, pomimo jakiegokolwiek weryfikacji teraźniejszych faktów, na rating mogą wpływać przyszłe zdarzenia czy warunki, które nie zostały wzięte pod uwagę w momencie nadania lub potwierdzenia ratingu.

Informacje zawarte w tym raporcie są prezentowane w oryginalnej postaci, bez żadnych gwarancji, a Fitch nie gwarantuje, że raport lub jakakolwiek jego zawartość spełni jakiegokolwiek oczekiwania odbiorcy raportu. Rating nadany przez Fitch jest opinią o wiarygodności kredytowej papieru wartościowego. Ta opinia jest oparta na kryteriach i metodykach, które Fitch ciągle ocenia i aktualizuje. Z tego względu, ratingi są pracą zbiorową w ramach Fitch i żadna osoba ani grupa osób nie jest samodzielnie za nie odpowiedzialna. Rating nie odzwierciedla ryzyka poniesienia strat na skutek innych ryzyk niż ryzyko kredytowe chyba, że ryzyka takie zostały dokładnie przedstawione. Fitch nie jest zaangażowany w oferowanie lub sprzedaż jakiegokolwiek papierów wartościowych. Wszystkie raporty Fitch są pracą zbiorową. Konkretnie osoby wskazane w tych raportach brały udział w opracowywaniu opinii w nich zawartych, ale nie są jedynymi za nie odpowiedzialnymi. Osoby te zostały wskazane jedynie jako osoby do kontaktu. Raport prezentujący rating nadany przez Fitch nie jest prospektem ani nie zastępuje informacji zebranych, sprawdzonych i przedstawianych inwestorom przez emitenta i jego agenta w związku ze sprzedażą papierów dłużnych. Ratingi mogą być zmienione lub wycofane w każdej chwili z różnych powodów i jest to suwerenna decyzja Fitch'a. Fitch nie oferuje żadnego doradztwa inwestycyjnego. Ratingi nie stanowią rekomendacji kupna, sprzedaży lub trzymania jakiegokolwiek papierów wartościowych. Ratingi nie komentują poprawności cen rynkowych, przydatności jakiegokolwiek papieru wartościowego dla danego inwestora, charakterystyki zwolnień podatkowych lub zobowiązań podatkowych związanych z płatnościami z danym papierem wartościowym. Fitch otrzymuje wynagrodzenie od emitentów, ubezpieczycieli, gwarantów, innych instytucji oraz organizatorów za usługi ratingowe. Opłaty te zazwyczaj zamykają się w przedziale od 1.000 USD do 750.000 USD (lub równowartości tej kwoty w innych walutach) za emisję. W niektórych wypadkach Fitch ocenia wszystkie lub dużą część emisji danego emitenta, lub ubezpieczonych lub gwarantowanych przez danego ubezpieczyciela lub gwaranta, w ramach jednej opłaty rocznej. Taka opłata kształtuje się w przedziale od 10.000 USD do 1.500.000 USD (lub równowartości tej kwoty w innych walutach). Nadanie, publikacja i dystrybucja ratingu przez Fitch nie stanowi zgody Fitch'a do używania jego nazwy w roli eksperta w związku z jakąkolwiek rejestracją w ramach przepisów o publicznym obrocie papierów wartościowych w USA, ustawy „Financial Services and Markets Act” z 2000 roku w Wielkiej Brytanii (United Kingdom) lub podobnych praw i regulacji w każdym innym państwie. Z powodu relatywnej efektywności elektronicznej publikacji i dystrybucji, analizy Fitch mogą być dostępne dla prenumeratorów tych wersji do 3 dni wcześniej niż dla prenumeratorów wersji drukowanej.

Informacja dotycząca tylko Australii, Nowej Zelandii, Tajwanu, Korei Południowej: Fitch Australia Pty Ltd posiada licencję na świadczenie usług finansowych w Australii (Australian Financial Services Licence no. 337123), upoważniającą do przyznawania ratingów kredytowych tylko klientom hurtowym (wholesale clients). Informacje o ratingach kredytowych publikowane przez Fitch nie są przeznaczone do wykorzystywania przez osoby, które są klientami detalicznymi w rozumieniu ustawy Corporations Act 2001.